

Νομικό και δεοντολογικό πλαίσιο στα περιστατικά έμφυλης βίας.

2^η επιμόρφωση – 26/05/2023

Co-funded by
the European Union

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

Erasmus+ 2022-1-EL01-KA210-VET-000082477

*Εισήγηση: Λώλης Μιχαήλ – Αξιωματικός Ελληνικής
Αστυνομίας & Εμπειρογνώμονας Συμβουλίου της Ευρώπης*

Βιογραφικό

- ❖ Ο **ΛΩΛΗΣ Μιχαήλ** είναι Αξιωματικός της Ελληνικής Αστυνομίας. Είναι απόφοιτος των Σχολών **Αστυφυλάκων και Αξιωματικών** Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και του Τμήματος **Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου** Πανεπιστημίου με κατεύθυνση Δημόσιους Θεσμούς, έχοντας έτσι εντρυφήσει στο Δημόσιο και Ευρωπαϊκό Δίκαιο και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Σήμερα συνεχίζει τις σπουδές του στο Τμήμα **Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου** Πανεπιστημίου.
- ❖ Έχει υπηρετήσει 5 χρόνια σε **Τμήματα Ασφαλείας** στο κέντρο της Αθήνας και κατόπιν για 2 έτη στο **Επιτελείο του Αρχηγείου** της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ τα τελευταία 5 χρόνια υπηρετεί στο **Τμήμα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας** Αττικής. Παράλληλα είναι ενεργό μέλος της «**Ευρωπαϊκής Ένωσης LGBT Αστυνομικών**» και της «**Δράση Αστυνομικών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου**» και υπεύθυνος του Τμήματος «LGBT Police Action». Τέλος είναι πιστοποιημένος **Εμπειρογνώμονας και Εκπαιδευτής του Συμβουλίου της Ευρώπης** στην Αστυνόμευση Εγκλημάτων Μίσους με βάση το Σεξουαλικό Προσανατολισμό και Ταυτότητα Φύλου και πραγματοποιεί εκπαιδευτικά σεμινάρια και συνέδρια σε Αστυνομικούς σε όλη την Ευρώπη.
- ❖ Μιλώντας ανοιχτά στην Αστυνομία, αλλά και στην ελληνική κοινωνία για την ομοφυλοφιλία και την ανάγκη για ορατότητα, αποδοχή και σεβασμό των LGBT ατόμων, δραστηριοποιείται ενεργά και δημόσια με συνεντεύξεις, ομιλίες και εκπαιδεύσεις με σκοπό την ευαισθητοποίηση, προάσπιση και προαγωγή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Γιατί είμαστε εδώ;

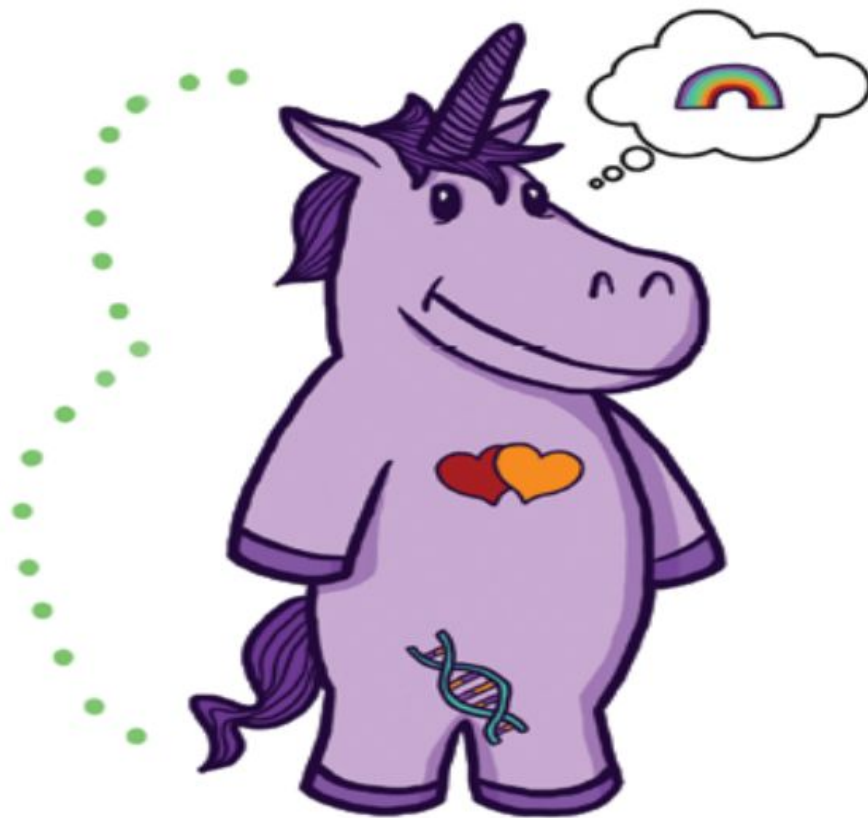
- ❖ Οριοθέτηση ομιλίας ως Αστυνομικός.
- ❖ Συμβολή της Αστυνομίας στην προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΜ - ΛΟΑΤΚΙ ατόμων.
- ❖ Συνεργασία με την επιστημονική κοινότητα και την ΚτΠ.
- ❖ Ορολογία Έμφυλων Ταυτοτήτων, Πρότυπα Αρρενωπότητας και
- ❖ Έμφυλη βία, Εγκλήματα Μίσους και Προστασία Θυμάτων.
- ❖ Επιστημονική τεκμηρίωση και Βιβλιογραφία.

Φύλο και σεξουαλικός προσανατολισμός

- ❖ **Βιολογικό φύλο:** Είναι η ταξινόμηση των ατόμων σε αρσενικό ή θηλυκό, όταν κατά τη γέννηση τους αποδίδεται ένα φύλο, βασισμένο σε χρωμοσώματα, ορμόνες, εσωτερικά και εξωτερικά αναπαραγωγικά όργανα και δευτερογενή χαρακτηριστικά φύλου.
- ❖ **Κοινωνικό φύλο:** Αναφέρεται, παραδοσιακά, στο κοινωνικό και πολιτισμικό κατασκεύασμα του να είσαι άνδρας ή γυναίκα.
- ❖ **Σεξουαλικός προσανατολισμός:** Αναφέρεται στην ικανότητα κάθε ατόμου για βαθιά στοργή, συναισθηματική και σεξουαλική έλξη και στενές και σεξουαλικές σχέσεις.
- ❖ **Ταυτότητα φύλου:** Αναφέρεται στην προσωπική αίσθηση ενός ατόμου για το φύλο του.
- ❖ **Έκφραση φύλου:** Είναι οι εξωτερικές εκδηλώσεις του φύλου, που εκφράζονται μέσα από το όνομα ενός ατόμου, τις αντωνυμίες, τα ρούχα, το κούρεμα, την συμπεριφορά, την φωνή ή τα χαρακτηριστικά του σώματος.

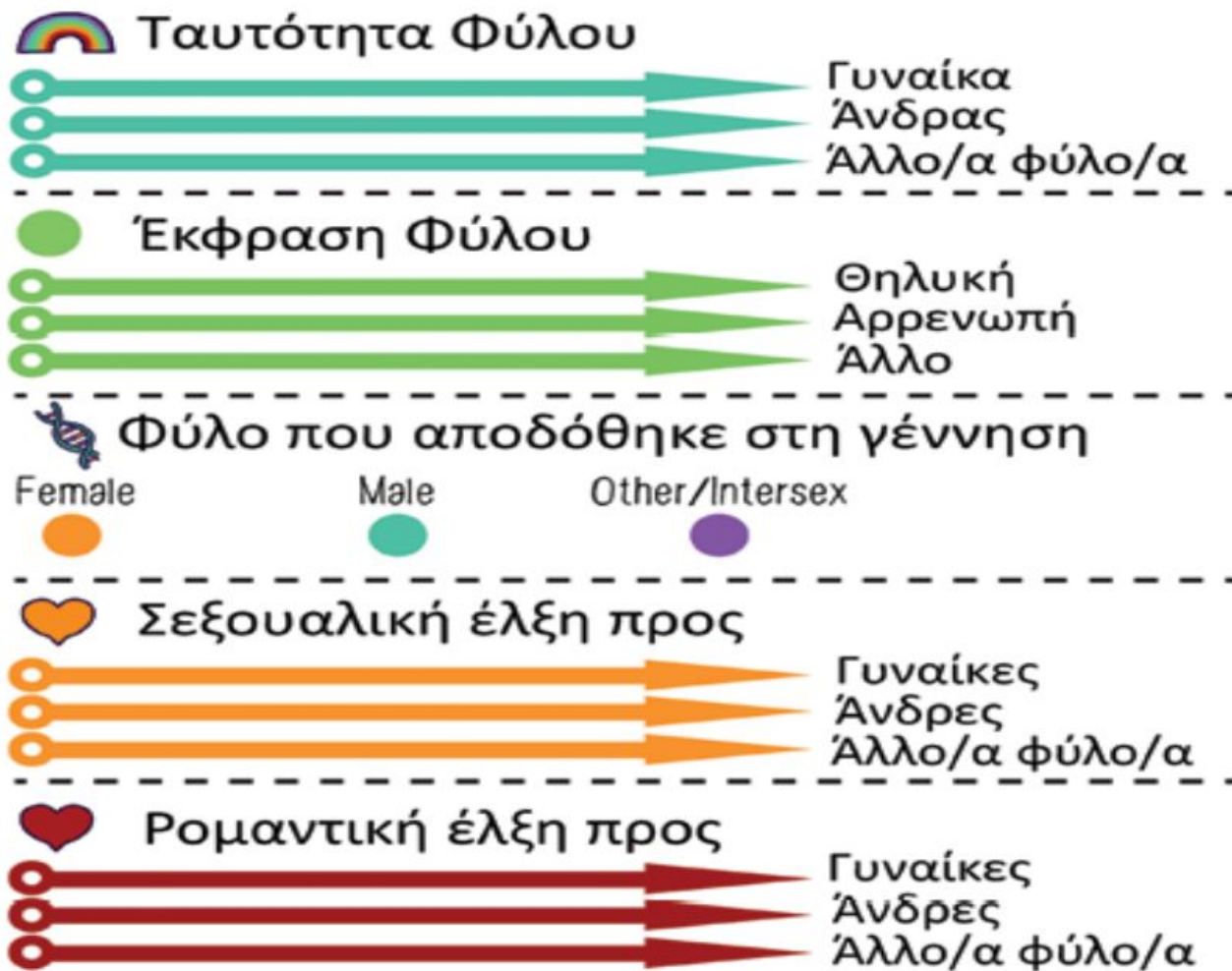
The Gender Unicorn

Graphic by:
TSER
Trans Student Educational Resources

To learn more, go to:
www.transstudent.org/gender

Design by Landyn Pan and Anna Moore

Το ΛΟΑΤΚΙ+ ακρωνύμιο

- ❖ Λεσβία: Μια γυναίκα που έλκεται σεξουαλικά ή/και συναισθηματικά από γυναίκες.
- ❖ Ομοφυλόφιλος/Γκέι: Ένας άνδρας που έλκεται σεξουαλικά ή/και συναισθηματικά από τους άνδρες.
- ❖ Αμφιφυλόφυλος/η (Bisexual): Ένα άτομο το οποίο αισθάνεται σεξουαλική ή/και συναισθηματική έλξη για πάνω από ένα φύλο.
- ❖ Τρανς (ή Διεμφυλικός-ή): είναι ένας όρος ομπρέλα, που περιλαμβάνει τα άτομα που έχουν μια ταυτότητα φύλου, η οποία διαφέρει από το φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Περιλαμβάνει πολλαπλές ταυτότητες φύλου, όπως τρανς άνδρας, τρανς γυναίκα, non-binary, agender, genderqueer, genderfluid, κ.λπ.
- ❖ Κουήρ (Queer): Έχει γίνει ένας ακαδημαϊκός όρος που είναι συμπεριληπτικός στα άτομα που δεν είναι ετεροφυλόφιλα ή/και cisgender.
- ❖ Ίντερσεξ (Intersex): Τα ίντερσεξ άτομα γεννιούνται με **χαρακτηριστικά φύλου** (όπως τα χρωμοσώματα, τα γεννητικά όργανα ή/και την ορμονική δομή) που δεν ανήκουν αυστηρά σε αρσενικές ή θηλυκές κατηγορίες ή ανήκουν ταυτόχρονα και στις δύο.

Το “+” στο ΛΟΑΤ ακρωνύμιο μπορεί να περιλαμβάνει (αλλά δεν περιορίζεται στα):

- ❖ **Ασέξουαλ (Asexual)**: Ένα ασέξουαλ άτομο δεν βιώνει καμία ή βιώνει πολύ λίγη σεξουαλική έλξη. Η ασέξουαλότητα είναι αναπόσπαστο μέρος του ποια είναι αυτά τα άτομα.
- ❖ **Πανσέξουαλ (Pansexual) / Omnisexual**: Αυτοί οι όροι χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν άτομα που έχουν ρομαντική, σεξουαλική ή συναισθηματική επιθυμία για άτομα ανεξαρτήτως ταυτότητας φύλου.
- ❖ **Questioning**: Είναι η προσωπική διαδικασία διερεύνησης της ταυτότητας φύλου, της έκφρασης φύλου ή/και του σεξουαλικού προσανατολισμού του ατόμου.

Co-funded by
the European Union

Έμφυλες Ταυτότητες και Πρότυπα Αρρενωπότητας

- ❖ Η επιστημονική μελέτη και η πληροφόρηση για τις **έμφυλες ταυτότητες** μας βοηθούν να αναγνωρίσουμε πλέον τις **διακρίσεις** που υφίστανται οι γυναίκες και τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, αλλά και πως πλήττονται οι άντρες από **τα πρότυπα αρρενωπότητας** που διαμορφώνουν.
- ❖ Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε την σοβαρότητά τους, αφού οι **έμφυλες διακρίσεις** εκφράζονται μέσα από λεκτική βία, παρενόχληση, απειλή ή ψυχολογική και σωματική βία και απαντώνται πολύ συχνά.
- ❖ Η συστηματική **προκατάληψη**, η **αρνητική διάκριση** και η **άνιση μεταχείριση** είναι σημαντικές **πηγές άγχους** για τις γυναίκες και τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία και την επαγγελματική τους ζωή, ειδικά όταν τα άτομα αυτά προσπαθούν να αποκρύψουν ή αρνηθούν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου τους.
- ❖ Τα τελευταία χρόνια είναι όλο και περισσότεροι αντιτίθεται στις παγιωμένες έμφυλες διακρίσεις και στηρίζουν τα **Ανθρώπινα Δικαιώματα**.

Πρότυπα αρρενωπότητας

Θεωρούνται γενικά τα **ηγεμονικά και κυριαρχικά ετερόφυλα πρότυπα «ανδρικής» συμπεριφοράς** που προωθεί η πατριαρχία, όπως η ανταγωνιστικότητα, η κυριαρχία και η επιθετικότητα, εντοπίζονται στα χαρακτηριστικά των ανδρών να είναι ανθεκτικοί, να φαίνονται σκληροί και να εκτονώνουν τα συναισθήματά τους μέσω θυμού, της αποφυγής της εμφάνισης αδυναμίας και αναζήτησης για περιπέτεια, κίνδυνο και βία.

Τοξική αρρενωπότητα

- ❖ Ορίζεται το πρότυπο αρρενωπότητας που βλάπτει πρωτίστως τις γυναίκες και τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και πλήττει τους άντρες και αποτελεί το σύνολο των **αντικοινωνικών συμπεριφορών** που προωθούν την ανδρική υπεροχή και επιθετικότητα με την απειλή ή άσκηση ψυχολογικής ή σωματικής βίας.
- ❖ Μία από τις πλέον απεχθείς εκφράσεις της τοξικής αρρενωπότητας εντοπίζεται στο γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των **ανθρωποκτονιών και βιασμών** διαπράττονται από τους άνδρες, καθώς επίσης ότι οι άνδρες έχουν τριπλάσιες πιθανότητες να αυτοκτονήσουν σε σχέση με τις γυναίκες.
- ❖ Ακραία μορφή έκφρασής του είναι ο **μιλιταρισμός** που γεννά τους πολέμους.
- ❖ Ως πρότυπο αρρενωπότητας επηρεάζει μεγάλα τμήματα του πληθυσμού και **συνδέεται επίσης με το σεξισμό, την ομοφοβία, τον εκφοβισμό-bullying και τη σεξουαλική παρενόχληση**.

- ❖ Τα **πρότυπα αρρενωπότητας** συνδέονται με τον τρόπο που επιτελείται η ταυτότητα φύλου. Η ταυτότητα φύλου διαμορφώνεται μέσα από τις διαφορές του κοινωνικού ρόλου που καλείται να παίξει το κάθε φύλο και τις κοινωνικές σχέσεις των φύλων μεταξύ τους.
- ❖ Σύμφωνα με τη **βιολογική προσέγγιση**, οι διαφορές και οι σχέσεις αυτές καθορίζονται από βιολογικούς παράγοντες, οι οποίοι μετασχηματίζονται σε κοινωνική ανισότητα μέσω της φαλλικής σεξουαλικής υπεροχής των ανδρών.
- ❖ Η **κοινωνιολογική προσέγγιση** αναφέρει ότι η ταυτότητα φύλου διαμορφώνεται με την παρατήρηση, την επιβολή και τη μίμηση, με την επιβράβευση και τη τιμωρία να παίζουν σημαντικό ρόλο.
- ❖ Τέλος, η **ανθρωπολογική προσέγγιση** ανάγεται στην εποχή των σπηλαίων όπου η επιβίωση επέβαλε ο άνδρας να είναι κυνηγός για να φέρει τροφή και η γυναίκα φρόντιζε την εστία και τα παιδιά, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί το στερεότυπο του δυνατού άνδρα και επαγγελματία και από την άλλη της γυναίκας ως καλή μητέρα και νοικοκυρά.

- ❖ Σημαντικό παράγοντα στην κοινωνική έκφραση της ταυτότητας φύλου παίζουν **οι φορείς κοινωνικοποίησης** (οικογένεια, σχολείο, φίλοι, ΜΜΕ) που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά και το χαρακτήρα του ατόμου ανάλογα με το φύλο και του μαθαίνουν να ζει σύμφωνα με τους κανόνες που υπάρχουν αντίστοιχα για το καθένα.
- ❖ Όλα δείχνουν ότι τελικά **το φύλο είναι μια κοινωνική κατασκευή** και δεν έχει άμεση σχέση με τη βιολογία. Η έκφραση του φύλου είναι ο τρόπος που ένα άτομο επικοινωνεί την ταυτότητα φύλου σε άλλους μέσω της συμπεριφοράς, των ρούχων, τα χτενίσματα, τη φωνή και τα επίκτητα χαρακτηριστικά του σώματος του.

Πρότυπα αρρενωπότητας και υποαναφορά εγκλημάτων έμφυλης βίας

- ❖ Τα πρότυπα αρρενωπότητας μπορεί να επιδράσουν αρνητικά στην **ποιότητα της ζωής**, αφού γυναίκες και ΛΟΑΤΚΙ άτομα τα αντιλαμβάνονται ως άδικες διακρίσεις που συμβάλλουν στην έλλειψη εμπιστοσύνη τους στη κοινωνία και πολύ περισσότερο στην Αστυνομία.
- ❖ Η **έλλειψη εμπιστοσύνης** των γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ ατόμων αυξάνει την πιθανότητα μη καταγγελίας της έμφυλης βίας και της ομοφοβίας, όπως βιασμοί, ενδοοικογενειακή βία, σεξουαλικές παρενοχλήσεις και κακοποιήσεις που υφίστανται, με αποτέλεσμα πολλά από αυτά τα περιστατικά να παραμένουν στο «σκοτάδι».
- ❖ Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. έχει αναδείξει ξεκάθαρα το φαινόμενο της υποαναφοράς (under reporting) αυτών των εγκλημάτων.

Εναλλακτικά Πρότυπα αρρενωπότητας

- ❖ Χρειάζονται λοιπόν **εναλλακτικές εκδοχές και πρότυπα αρρενωπότητας**, που παρεμβαίνουν στους άντρες, και στα παραδοσιακά πρότυπα αρρενωπότητας γενικότερα, προς την κατεύθυνση συγκρότησης νέων υγιών μορφών τους. Σκοπός είναι μια από κοινού προσπάθεια αλλαγής προς μια κατεύθυνση **φροντιστικών, συμμαχικών και αλληλέγγυων** προτύπων αρρενωπότητας έναντι των πατριαρχικά δομημένων ηγεμονικών, κυριαρχικών και τοξικών εκδοχών και εκφάνσεών τους.
- ❖ Ο **σεξισμός, ο μισογυνισμός και η τοξική αρρενωπότητα**, μέσα από τα σεξιστικά και ομοφοβικά αστεία, σχόλια και αναρτήσεις στο διαδίκτυο, τον σεξιστικό και ομοφοβικό δημόσιο λόγο, που δυστυχώς κυριαρχούν, δημιουργούν αναπότρεπτα το αναγκαίο **υπόβαθρο της έμφυλης βίας**, μετατρέποντάς τη σε μια κοινοτοπία, κανονικοποιώντας την και παραδίδοντάς τη νομιμοποιημένη στο συλλογικό ασυνείδητο.

Διακρίσεις με βάση την ταυτότητα φύλου και τον σεξουαλικό προσανατολισμό

- ❖ **Πατριαρχία**, ορίζεται το διαχρονικό ιστορικά κοινωνικό σύστημα στο οποίο οι άντρες βιολογικά έχουν το κύρος να είναι αποκλειστικοί φορείς της εξουσίας, με τις γυναίκες να καταπιέζονται συστηματικά και θέτει **κοινωνικά προνόμια** η έλλειψη των οποίων διακρίνει τους υπόλοιπους ανθρώπους (μαύρους, ομοφυλόφιλους, διεμφυλικούς και γυναίκες) αυτόματα σε κατώτερους, με αποτέλεσμα ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας να πλήττεται από τα πρότυπα των αντρών.
- ❖ **Ετεροκανονικότητα**: αναφέρεται σε πολιτισμικές και κοινωνικές πρακτικές όπου οι άνδρες και οι γυναίκες οδηγούνται στην πεποίθηση ότι η ετεροφυλοφιλία είναι η μόνη.
- ❖ **Σεξισμός**: Οποιαδήποτε ενέργεια, χειρονομία, οπτική παρουσίαση, προφορικός ή γραπτός λόγος, πρακτική ή συμπεριφορά που βασίζεται πάνω στην ιδέα ότι ένα άτομο ή μια ομάδα ατόμων είναι ανώτερο-η λόγω του φύλου του(ς).

Κυρίαρχες έμφυλες αντιλήψεις

- ❖ Σε έρευνες που πραγματοποιήθηκαν φαίνονται οι κυρίαρχες έμφυλες αντιλήψεις που αντικατοπτρίζονται σε ένα γενικότερο στερεοτυπικό πλαίσιο προκαταλήψεων στη βάση της **συντηρητικής και αναχρονιστικής** ιδεολογικής συγκρότησης.
- ❖ Φαίνεται επίσης η **άρνηση της διαπολιτισμικότητας και της διαφορετικότητας**. Γενικά θεωρείτε αποδεκτό ότι δεν πρέπει να ενυπάρχουν αλλοδαποί, μουσουλμάνοι, Ρομά και ΛΟΑΤΚΙ άτομα, αφού η ομοιογένεια θεωρείτε βασικό στοιχείο. Έτσι η πολυμορφία θεωρείται μη επιτρεπτή.
- ❖ Επίσης, οι έρευνες δείχνουν ότι **οι νεότεροι θεωρούν τους παλιούς πολύ συντηρητικούς και δεν τους αφήνουν να εκφράζονται ελεύθερα** και να παίρνουν πρωτοβουλίες και αυτό επηρεάζει αρνητικά τη πρόοδο και τον εκσυγχρονισμό της κουλτούρας.

- ❖ **Στερεότυπο**, είναι μια πεποίθηση για ένα άτομο ή άτομα βασισμένα σε τάσεις ή χαρακτηριστικά που έχουν οι ομάδες που ανήκουν. Είναι μια προδικασμένη και υπεραπλουστευμένη γενίκευση για μια ομάδα ατόμων, χωρίς έμφαση στις ατομικές διαφοροποιήσεις.
- ❖ **Προκατάληψη**, είναι μια εκ των προτέρων κρίση, άποψη, ιδέα ή συμπεριφορά, έναντι άλλων ατόμων ή ομάδων, η οποία είναι αρνητική και βασίζεται σε φήμες και απόψεις που δεν λαμβάνουν υπόψη τη γνώση και τα πραγματικά γεγονότα.

Στερεότυπο-Προκατάληψη-Διάκριση

❖ Στερεότυπο: Γνωστικό

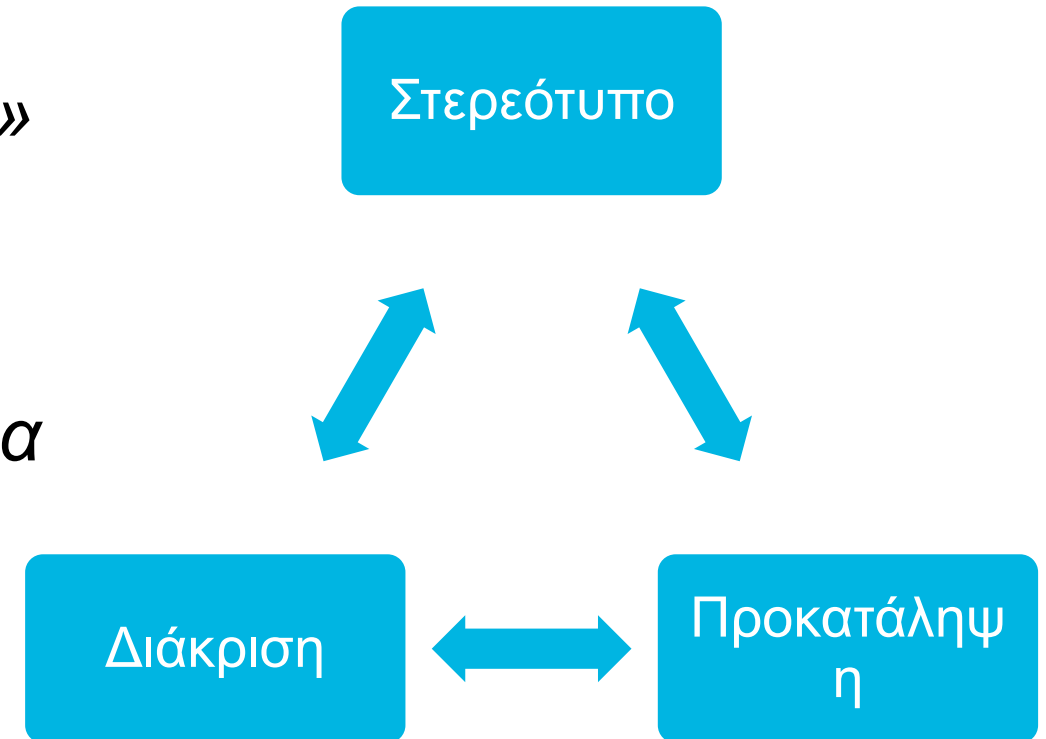
Πώς κατηγοριοποιώ και «βάζω ετικέτα» σε ένα άτομο;

❖ Προκατάληψη: Συναισθηματικό

Πώς αισθάνομαι για ένα άτομο; Ποια είναι η στάση μου απέναντί του;

❖ Διάκριση: Συμπεριφορικό

Πώς ενεργώ απέναντι σε ένα άτομο;

Έγκλημα μίσους

- ❖ **Ορισμός:** Τα εγκλήματα μίσους είναι εγκληματικές πράξεις που προκαλούνται από μεροληψία ή προκατάληψη προς συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων. Για να θεωρηθεί έγκλημα μίσους, το αδίκημα πρέπει να πληροί δύο κριτήρια: Πρώτον, η πράξη πρέπει να αποτελεί **ποινικό αδίκημα**. Δεύτερον, η πράξη πρέπει να έχει κίνητρο **προκατάληψης**.
- ❖ **Κίνητρα προκατάληψης και προστατευόμενα χαρακτηριστικά:** Τα κίνητρα προκατάληψης μπορούν να οριστούν ευρέως ως προκατειλημμένες αρνητικές απόψεις, στερεότυπες υποθέσεις, μισαλλοδοξία ή μίσος που απευθύνονται σε μια συγκεκριμένη ομάδα που έχει κοινό χαρακτηριστικό, όπως φυλή, καταγωγή, γλώσσα, θρησκεία, εθνικότητα, σεξουαλικό προσανατολισμό, φύλο ή οποιοδήποτε άλλο θεμελιώδες χαρακτηριστικό. Τα άτομα με αναπηρίες μπορεί επίσης να είναι θύματα εγκλημάτων μίσους.
- ❖ **Μορφές εγκλημάτων μίσους:** μπορεί να περιλαμβάνουν απειλές, υλικές ζημιές, επίθεση, δολοφονία ή οποιοδήποτε άλλο ποινικό αδίκημα που έχει διαπραχθεί με κίνητρο την προκατάληψη. Τα εγκλήματα μίσους δεν επηρεάζουν μόνο άτομα από συγκεκριμένες ομάδες. Άνθρωποι ή περιουσιακά στοιχεία που συνδέονται με - ή ακόμη και θεωρούνται ότι είναι μέλη - μιας ομάδας που μοιράζεται ένα προστατευόμενο χαρακτηριστικό, όπως υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κοινοτικά κέντρα ή τόποι λατρείας μπορούν επίσης να αποτελέσουν στόχους εγκλημάτων μίσους.

- ❖ Η **ρητορική μίσους** περιλαμβάνει κάθε μορφή έκφρασης που διαδίδει, υποκινεί, προωθεί ή δικαιολογεί το φυλετικό μίσος, την ξενοφοβία, τον αντισημιτισμό ή άλλες μορφές βίας και μίσους που βασίζονται στη μισαλλοδοξία, περιλαμβανομένου της μισαλλοδοξίας που εκφράζεται μέσα από τον επιθετικό εθνικισμό και τον εθνοκεντρισμό, τη διάκριση και το μίσος κατά μειονοτήτων και μεταναστών.
- ❖ Το θέμα ρύθμισης της ρητορικής μίσους συχνά σχετίζεται με την **ελευθερία της έκφρασης**.
- ❖ Η ελευθερία της έκφρασης προβλέπεται από αρκετά διεθνή, ευρωπαϊκά και εθνικά νομοθετήματα. Το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς παρεμβάσεις από δημόσιες αρχές και ασχέτως συνόρων. Αυτό το δικαίωμα όμως δεν είναι απόλυτο.
- ❖ Η άσκηση της ελευθερίας αυτής συνεπάγεται με καθήκοντα και ευθύνες, και δύναται να υπαχθεί σε διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις οι οποίες είναι προβλεπόμενες από το νόμο και αποτελούν αναγκαία μέτρα σε μία δημοκρατική κοινωνία για την εθνική ασφάλεια, την εδαφική ακεραιότητα ή τη δημόσια ασφάλεια.

Νομικό πλαίσιο κατά του ρατσισμού

- ❖ Κώδικας Δεοντολογίας του Αστυνομικού (Π.Δ. 254/2004)
- ❖ Άρθρο 82^A Π.Κ. «Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά.
- ❖ Ν. 927/1979 (τρ. 4285/14) «Περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικές διακρίσεις».
- ❖ Άρθρο 137Α παρ. 2 Π.Κ. «Βασανιστήρια».
- ❖ Νόμος 4443/2016 «Περί εφαρμογής της Αρχής της Ίσης μεταχείρισης».
- ❖ Λειτουργία Τ.Α.Ρ.Β. άρθρο 7 του. Π.Δ. 7/2017.
- ❖ Ν. 4478/2017 «Υποστηριξη θυμάτων».

Κώδικας Δεοντολογίας του Αστυνομικού (Π.Δ. 254/2004)

- ❖ Σεβασμός και προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- ❖ Προστασία των ευπαθών/ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.
- ❖ Προστατεύει χωρίς διάκριση όλους τους πολίτες από παράνομες σε βάρος τους πράξεις.
- ❖ Βεβαιώνει χωρίς διακρίσεις τις παραβάσεις του νόμου.
- ❖ Αποφεύγει προκαταλήψεις που έχουν ως αιτία το χρώμα, το φύλο, την εθνική καταγωγή, τη θρησκεία, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την αναπηρία ή άλλο διακριτικό στοιχείο του ατόμου

Προσέγγιση Εγκλήματα Μίσους

1. Ιδιώνυμο αδίκημα

- ❖ Στην περίπτωση της ειδικής ποινικής διάταξης, το ρατσιστικό κίνητρο περιλαμβάνεται στην αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος. Λίγες έννομες τάξεις έχουν επιλέξει αυτή την οδό.

2. Το ρατσιστικό κίνητρο ως επιβαρυντική περίπτωση

- ❖ Οι περισσότερες έννομες τάξεις έχουν επιλέξει ότι η τέλεση του αδικήματος με ρατσιστικό κίνητρο συνιστά επιβαρυντική περίπτωση και κατά την επιμέτρηση της ποινής συνεκτιμάται από το δικαστήριο.
- ❖ Βλ. παλαιό άρθρο 79 παρ. 3 ΠΚ : η τέλεση της πράξης από μίσος εθνικό, φυλετικό, θρησκευτικό ή μίσος λόγω διαφορετικού γενετήσιου προσανατολισμού κατά του παθόντος συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

Άρθρο 82Α Ποινικός Κώδικας - Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά

- ❖ Εάν από τις περιστάσεις προκύπτει ότι έχει τελεστεί έγκλημα κατά παθόντος, η επιλογή του οποίου έγινε λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου το πλαίσιο ποινής αυξάνεται.

Προστατευόμενα αγαθά

- ❖ Φυλή
- ❖ Εθνική εθνοτική καταγωγή
- ❖ Θρησκεία
- ❖ Ταυτότητα φύλου
- ❖ Σεξουαλικός προσανατολισμός
- ❖ Χρώμα
- ❖ Αναπηρία
- ❖ Γενεαλογικές καταβολές

Νόμος 927/1979 «Περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικές διακρίσεις»

όπως τροποποιήθηκε
με τον Νόμο 4285/2014 «**Καταπολέμηση ορισμένων μορφών
και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας**»

Άρθρο 1 Δημόσια υποκίνηση βίας ή μίσους

1. Όποιος με πρόθεση, δημόσια, προφορικά ή δια του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, υποκινεί, προκαλεί, διεγείρει ή προτρέπει σε πράξεις ή ενέργειες που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία κατά προσώπου ή ομάδας προσώπων, που προσδιορίζονται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή την αναπηρία, κατά τρόπο που εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη ή ενέχει απειλή για τη ζωή, την ελευθερία ή τη σωματική ακεραιότητα των ως άνω προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση τριών (3) μηνών έως τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή πέντε έως είκοσι χιλιάδων (5.000 – 20.000) ευρώ.
2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται όποιος με πρόθεση και με τα μέσα και τους τρόπους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, υποκινεί, προτρέπει, προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξη φθοράς ή βλάβης πραγμάτων, εφόσον αυτά χρησιμοποιούνται από τις παραπάνω ομάδες ή πρόσωπα, κατά τρόπο που εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη.

Άρθρο 2 Δημόσια επιδοκιμασία ή άρνηση εγκλημάτων

1. Όποιος με πρόθεση, δημόσια, προφορικά ή δια του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, επιδοκιμάζει, ευτελίζει ή κακόβουλα αρνείται την ύπαρξη ή τη σοβαρότητα εγκλημάτων γενοκτονιών, εγκλημάτων πολέμου, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, του Ολοκαυτώματος και των εγκλημάτων του ναζισμού που έχουν αναγνωριστεί με αποφάσεις διεθνών δικαστηρίων ή της Βουλής των Ελλήνων και η συμπεριφορά αυτή στρέφεται κατά ομάδας προσώπων ή μέλους της που προσδιορίζεται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή την αναπηρία, όταν η συμπεριφορά αυτή εκδηλώνεται κατά τρόπο που μπορεί να υποκινήσει βία ή μίσος ή ενέχει απειλητικό ή υβριστικό χαρακτήρα κατά μίας τέτοιας ομάδας ή μέλους της, τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου.
2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου τελέστηκε από δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο, κατά την άσκηση των ανατεθειμένων σε αυτόν καθηκόντων, επιβάλλεται φυλάκιση έξι (6) μηνών έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως είκοσι πέντε χιλιάδων (10.000 – 25.000) ευρώ.

Άρθρο 137Α παρ. 2 Π.Κ. «Βασανιστήρια»

2. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται τα **βασανιστήρια** τα οποία τελούνται από τα πρόσωπα και υπό τις περιστάσεις που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος ακόμη και χωρίς τον αναφερόμενο σε αυτή σκοπό, **εφόσον η επιλογή του παθόντος γίνεται λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται το άρθρο 82 Α.**

Νόμος 4443/2016 “Περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων”

- ❖ Σκοπός των διατάξεων του είναι η προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η καταπολέμηση των διακρίσεων:
  - ❖ λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών
  - ❖ λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών
  - ❖ τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Έννοια των Διακρίσεων

- ❖ ως «**άμεση διάκριση**» νοείται όταν ένα πρόσωπο υφίσταται, μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν της οποίας τυγχάνει, ετυχε ή θα ετύγχανε άλλο πρόσωπο, σε ανάλογη κατάσταση,
- ❖ ως «**έμμεση διάκριση**» νοείται όταν μία εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη μπορεί να θέσει πρόσωπα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα.

Στοιχεία εξέλιξης της αντιρατσιστικής νομοθεσίας και της εφαρμογής της

- ❖ Από την εχθροπάθεια στο μίσος και από το μίσος στην επιλογή του θύματος λόγω των χαρακτηριστικών του ή της ευαλωτότητάς του
- ❖ Από την αύξηση της ποινής κατά την επιμέτρηση της ποινής στη διερεύνηση της προκατάληψης σε κάθε στάδιο της διαδικασίας από την τέλεση του εγκλήματος
- ❖ Η διασύνδεση της διερεύνησης με τη συζήτηση στο ακροατήριο και την απόφαση του δικαστηρίου
- ❖ Ειδικά Τμήματα και Γραφεία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας
- ❖ Ειδικοί Εισαγγελείς και διαχείριση του ρατσιστικού, ομοφοβικού, τρασφοβικού εγκλήματος
- ❖ Διασύνδεση των υπηρεσιών για τον εντοπισμό πιθανών θυμάτων – Ειδική Συμφωνία.

Προεδρικό Διάταγμα 132/2012

όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 7/2017

Σύσταση Τμημάτων και Γραφείων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας

1. **Παρεμβαίνει** αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν υποβολής σχετικής έγκλησης, μήνυσης ή καταγγελίας στη διερεύνηση και δίωξη εγκλημάτων που αφορούν στη διάπραξη, στην προπαρασκευή ή στην καθ' οιονδήποτε τρόπον δημόσια προτροπή, πρόκληση ή διέγερση σε διάπραξη, αδικημάτων ή στην εκδήλωση πράξεων ή ενεργειών που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία σε βάρος προσώπων ή ομάδας προσώπων λόγω της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών και της εθνικής ή εθνοτικής τους καταγωγής.
2. **Συλλέγει**, επεξεργάζεται και αξιοποιεί κατάλληλα πληροφορίες.
3. **Συντονίζει και καθοδηγεί**.
4. **Αναπτύσσει συνεργασίες**.
5. **Πρόληψη και την αντιμετώπιση της ρατσιστικής βίας**.
6. **Επιτηρεί**.
7. **Συνεργάζεται** με διεθνείς Οργανισμούς και Φορείς, καθώς και με Φορείς και εκπροσώπους ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων.
8. **Τηρεί ειδικό αρχείο** καταγραφής των περιστατικών ρατσιστικής βίας.
9. **Ενημερώνει τα θύματα** ή τους καταγγέλλοντες περιστατικά ρατσιστικής βίας για τα δικαιώματά τους.
10. **Μεριμνά για την ενημέρωση** των αρμοδίων Υπηρεσιών σε περιπτώσεις που απαιτείται η παροχή ιατροφαρμακευτικής ή νοσοκομειακής περίθαλψης ή ψυχολογικής υποστήριξης σε θύματα ρατσιστικής επίθεσης, καθώς και για την παρουσία διερμηνέα εφόσον αυτό ζητηθεί ή κριθεί αναγκαίο.
11. **Ενημερώνει άμεσα τον αρμόδιο εισαγγελέα**.

Τμήμα 1^ο Κοινωνικών Ζητημάτων και Αντιμετώπισης Ρατσισμού

Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας

1. **Χειρίζεται** θέματα ρατσισμού και ξενοφοβίας και καθοδηγεί τις περιφερειακές Υπηρεσίες για την αντιμετώπισή τους.
2. **Συνεργάζεται** με συναρμόδιους κρατικούς ή μη φορείς, καθώς και με Υπηρεσίες, Αρχές, Φορείς και οργανισμούς.
3. **Τηρεί στατιστικά στοιχεία** αναφορικά με περιστατικά ρατσιστικής βίας, τη συλλογή, μελέτη και αξιολόγηση.
4. **Εκπροσωπεί** την Ελληνική Αστυνομία σε εσωτερικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο σε συνέδρια, ημερίδες και εκδηλώσεις με αντικείμενο θέματα ρατσισμού και ξενοφοβίας

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕ ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΤΡΟ

	ΕΤΟΣ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Π Ε Ρ Ι Φ Ε Ρ Ι Α	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0	2	1	2	2	1	9	7
	ΑΤΤΙΚΗΣ	87	67	65	63	143	167	203	142
	Β. ΑΙΓΑΙΟΥ	0	2	3	1	6	12	12	29
	ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	3	0	1	2	2	2	4	5
	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0	0	0	0	0	1	3	0
	ΗΠΕΙΡΟΥ	0	0	0	2	1	0	1	2
	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3	1	2	1	6	3	7	1
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	9	9	9	11	16	25	24	17
	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1	1	0	0	0	1	2	0
	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	1	0	0	1	2	6	3
	ΚΡΗΤΗΣ	3	1	0	1	1	2	5	9
	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	0	0	1	4	5	2	4
	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	2	1	1	0	2	1	3	1
	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	4	0	2	0	0	4	1	2
	ΣΥΝΟΛΟ	114	85	84	84	184	226	282	222

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΜΕ ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΤΡΟ									
ΔΡΑΣΤΕΣ	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΠΟΛΙΤΕΣ	16	34	17	27	51	84	104	167	105
ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ	0	0	0	2	0	0	2	12	4
ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΔΡΑΣΤΕΣ	0	0	0	5	0	12	7	6	13
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ	23	41	39	17	0	24	15	19	39
ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	10	18	11	2	7	5	10	2	2
ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΔΡΑΣΤΕΣ	36	21	18	31	26	59	87	73	54
ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΔΡΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ	0	0	0	0	0	0	1	3	5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ	85	114	85	84	84	184	226	282	222

ΕΙΔΟΣ ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΤΡΟΥ							
ΔΙΑΚΡΙΣΗ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Καταγωγή-Χρώμα-Φυλή	62	41	48	133	162	199	161
Θρησκεία	7	4	24	28	28	36	31
Σεξουαλικός προσανατολισμός	3	11	14	29	29	20	24
Ταυτότητα φύλου	4	4	1	12	11	12	8
Αναπηρία	1	2	5	9	16	34	11

Τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ ανθρώπων;

- ❖ Όλοι οι άνθρωποι έχουν ορισμένα θεμελιώδη, καθολικά και αναφαίρετα δικαιώματα – απλά και μόνο επειδή είναι ανθρώπινα όντα. Αυτά, τα λεγόμενα «Ανθρώπινα Δικαιώματα» δεν είναι απλά προνόμια, που μπορούν να αφαιρεθούν εξαιτίας της ιδιοτροπίας κάποιου άλλου ακόμα και του ίδιου του Κράτους.
- ❖ Είναι «δικαιώματα» γιατί είναι πράγματα που σου επιτρέπουν να είσαι, να κάνεις και να έχεις. Αυτά τα δικαιώματα υπάρχουν για να σε προστατέψουν από ανθρώπους που ίσως να θέλουν να σου κάνουν κακό ή να σε πληγώσουν. Υπάρχουν επίσης για να μας βοηθήσουν να ζούμε σε μια ατμόσφαιρα φιλικότητας μεταξύ μας και να ζήσουμε ειρηνικά.
- ❖ Όταν οι άνθρωποι δεν γνωρίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους, προκύπτουν παραβιάσεις, όπως οι διακρίσεις, η μισαλλοδοξία, η αδικία, η καταπίεση και η δουλεία.
- ❖ Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, προέκυψε από τις φρικαλεότητες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και υπογράφηκε το 1948 για να διαμορφώσει μια κοινή αντίληψη των ατομικών δικαιωμάτων. Αποτελεί τη βάση για έναν κόσμο που βασίζεται στην ελευθερία, τη δικαιοσύνη και την ειρήνη.

Αστυνομία και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες όπως οι ΛΟΑΤΚΙ, μια δύσκολη σχέση

Παραδοσιακά οι σχέσεις δεν ήταν οι καλύτερες με πολλά προβλήματα και συνδέονται με τα φαινόμενα υποαστυνόμευσης και υπεραστυνόμευσης.

1. **Υποαστυνόμευση** εννοούμε την μη κατανόηση και αποδοχή και άρα παραμέληση των ευάλωτων πληθυσμών και των αναγκών τους. Επίσης έχουμε αδιαφορία απέναντι σε περιστατικά βίας σε βάρος ευάλωτων ομάδων και κυρίως εγκλημάτων μίσους με βάση το σεξουαλικό προσανατολισμό και τη ταυτότητα φύλου, την οποία αγνοούν αλλά κυρίως υποτιμούν λόγω προκαταλήψεων.
2. **Υπεραστυνόμευση** εννοούμε τη στοχοποίηση και το στερεοτυπικό profiling σε βάρος ευάλωτων ομάδων. Συνδέεται με προκατειλημμένες προσαγωγές, προσβολές, κακομεταχείριση λόγω έντονης τριβής που οδηγεί στην αγανάκτηση.

Τα παραπάνω επιδρούν στις ευάλωτες ομάδες, αποσύροντας την εμπιστοσύνη τους στην αστυνομία και δεν συνεργάζονται της. Αυτό δυσχεραίνει την αποτελεσματικότητα της Αστυνομίας στην πρόληψη και εξιχνίαση της εγκληματικότητας. Τέλος η έλλειψη εμπιστοσύνης στην Αστυνομία αυξάνει την πιθανότητα μη καταγγελίας εγκλημάτων.

Διακριτική μεταχείριση ευάλωτων ομάδων και αστυνομική κουλτούρα

1. **Εγγενής συντηρητισμός**, οι Αστυνομικοί τείνουν να αντικατοπτρίζουν τις κυρίαρχες συντηρητικές απόψεις της κοινωνίας. Η Αστυνομία είναι ιεραρχικά δομημένος και αυστηρά πειθαρχημένος, ως εκ τούτου την καθιστά εν γένει συντηρητική. Διατηρούν και οι ίδιοι τη κυρίαρχη αρνητική στάση της κοινωνίας σε βάρος των ευάλωτων ομάδων, παρότι αποτελούν μια ευάλωτη ομάδα.
2. **Κοινωνικός απομονωτισμός**, λόγω των στοιχείων της εξουσίας, κινδύνου και αποτελεσματικότητας του αστυνομικού επαγγέλματος, που τον κάνουν καχύποπτο και να στέκεται απέναντι σε οτιδήποτε διαφορετικό καθιστώντας το ύποπτο παραβατικότητας. Δημιουργείται μια σχέση με τους πολίτες «εμείς» και «αυτοί». Έτσι οι ευάλωτες ομάδες αντιμετωπίζονται με μεγαλύτερη καχυποψία και στοχοποιούνται ιδιαίτερα. Το «πελάτες της Αστυνομίας» δείχνει ακριβώς αυτό.
3. **Η επικινδυνότητα** του αστυνομικού επαγγέλματος, που καθιστούν Αστυνομικό επιθετικό, σκληρό με έντονη επίδειξη ισχυρότητας και εξουσίας ως παγιωμένη πρακτική.
4. Το «**ήθος της Αρρενωπότητας**»

Προτάσεις για βελτίωση

Διαπιστώσαμε τα υπαρκτά προβλήματα μεταξύ Αστυνομίας και ευάλωτων ομάδων, παρά ταύτα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης:

1. Πολικές ενσωμάτωσης και πολιτικών ενάντια στις διακρίσεις
2. Εγκαθίδρυση σταθερών δομών διαλόγου.
3. Διαπολιτισμική Αστυνόμευση – Αστυνομικοί σύνδεσμοι.
4. Διαμεσολάβηση
5. Προώθηση κουλτούρας ανεκτικότητας απέναντι στη διαφορετικότητα.
6. Βασική και συνεχής εκπαίδευση σε θέματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
7. Είτε με την επιβολή, είτε με το μιμητισμό αναπαράγονται στερεότυπα εντός της Αστυνομίας.

Προστασία θυμάτων εγκλημάτων μίσους

- ❖ Η οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων της ΕΕ ορίζει ένα **θύμα εγκλήματος** ως: «Ένα **φυσικό πρόσωπο** που έχει υπέστη ζημία, συμπεριλαμβανομένης σωματικής, ψυχικής ή συναισθηματικής βλάβης ή οικονομικής απώλειας που προκλήθηκε άμεσα από ποινικό αδίκημα».
- ❖ Η «**βλάβη**» μπορεί να περιλαμβάνει τραυματισμό ή απώλεια ζωής, υλικό (περιουσία) και ηθική βλάβη (συμπεριλαμβανομένου του πόνου, σωματική, ψυχική ή συναισθηματική δυστυχία), οικονομική απώλεια και απώλεια εισοδήματος και απώλεια συντήρησης για εξαρτώμενα άτομα.

Δευτερογενής θυματοποίηση

- ❖ Η **δευτερογενής θυματοποίηση** αναφέρεται στην θυματοποίηση που συμβαίνει όχι ως άμεσο αποτέλεσμα της εγκληματικής πράξης αλλά μέσω της ανταπόκρισης των θεσμικών οργάνων στο θύμα.
  - ❖ Έλλειψη απόκρισης ή μη βοηθητική και δυσφημιστική απάντηση. • Ανάθεση ευθύνης για το έγκλημα στα θύματα.
  - ❖ Ελαχιστοποίηση της σοβαρότητας ενός αναφερόμενου εγκλήματος μίσους και περιορισμός του ατόμου.
  - ❖ Άρνηση της προοπτικής του θύματος στην αξιολόγηση και αξιολόγηση του εγκλήματος, μη λαμβάνοντας υπόψη ένα κίνητρο προκατάληψης ή το απορρίπτοντας ως άσχετο.
  - ❖ Εμφάνιση αρνητικών στάσεων ή ενίσχυση των προκαταλήψεων του δράστη, και μεταχείριση του θύματος ανάλογα.
  - ❖ Εκφράζοντας συμπάθεια και κατανόηση για τον δράστη.
  - ❖ Έλλειψη κατάλληλων γνώσεων, εμπειριών και δεξιοτήτων για την αναγνώριση της σημασίας της ταυτότητας του θύματος για το έγκλημα που υπέστη.
  - ❖ Η έλλειψη προσοχής για τις ατομικές ανάγκες, ιδίως την ανάγκη για πληροφορίες και Δικαιοσύνη.
  - ❖ Η άρνηση των δικαιωμάτων των θυμάτων.

Ανάγκες θυμάτων

Τα θύματα εγκλήματος μίσους μοιράζονται κοινές ανάγκες με θύματα άλλων μορφών εγκλήματος. Υπάρχουν κάποιες ανάγκες που είναι πιο πιθανό να υπάρχουν για όλα ή ορισμένα εγκλήματα μίσους. Ορισμένες ανάγκες είναι επίσης συγκεκριμένες για συγκεκριμένους τύπους εγκλημάτων μίσους και η κατανόηση είναι ζωτικής σημασίας.

1. Προσωπική ασφάλεια και προστασία.
2. Πρακτική βοήθεια.
3. Συναισθηματική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη.
4. Εμπιστευτικότητα.
5. Πληροφορίες και συμβουλές.
6. Βοήθεια στην πλοήγηση της ποινικής δικαιοσύνης.
7. Σεβασμός και αξιοπρεπής μεταχείριση.
8. Προσέγγιση με επίκεντρο τα θύματα.

Τέλος, οι αρχές του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης πρέπει να συμβάλουν στη:

- ❖ Διασφάλιση ότι τα θύματα έχουν **αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη** τόσο διαδικαστικά όσο και φυσικώς, ότι μπορούν να συμμετέχουν σύμφωνα με το νόμο σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να παρέχεται νομική συνδρομή και εκπροσώπηση.
- ❖ Διασφάλιση της **προστασίας** των θυμάτων από **σωματικές βλάβες αμέσως μετά το περιστατικό** και να συνεχίσει να παρέχει τέτοια προστασία σύμφωνα με τους αναγνωρισμένα κινδύνους και ανάγκες προστασίας

Οι αρχές του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης μαζί με τις υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων θα πρέπει να δρουν ώστε να:

- ❖ Προσεγγίστε τα θύματα του εγκλήματος μίσους με επίγνωση των ιδιαιτεροτήτων του μίσους θυματοποίηση εγκλήματος,
- ❖ Αντιμετωπίστε τα θύματα εγκλημάτων μίσους με ευαισθησία και με σεβασμό, σε επαγγελματία και εξατομικευμένος τρόπος.
- ❖ Αξιολογήστε τις ανάγκες κάθε θύματος εγκλήματος μίσους σε ατομική βάση.
- ❖ Αντιμετωπίστε την ανάγκη του θύματος για ιατρική βοήθεια, συναισθηματική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη, καθώς και κάθε οικονομική και πρακτική υποστήριξη που απαιτείται.
- ❖ Λάβετε υπόψη και φροντίστε για την ανάγκη ακρόασης του θύματος.
- ❖ Λάβετε κατάλληλα και έγκαιρα μέτρα για να εντοπίσετε και να υποστηρίξετε τα θύματα ανάγκες απορρήτου και εμπιστευτικότητας.
- ❖ Παρέχετε πλήρη και έγκαιρη πληροφόρηση στα θύματα σχετικά με τα δικαιώματά τους, τη διαδικασία και τις διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης. Η παροχή πληροφοριών δεν πρέπει να είναι φορμαλιστική, αλλά πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στο θύμα.

Εν κατακλείδι με όλα τα παραπάνω θα επιτύχουμε:

- ❖ Υψηλότερα επίπεδα εμπιστοσύνης από τον κάθε Πολίτη.
- ❖ Εξασφάλιση ομολότητας του Αστυνομικού Έργου.
- ❖ Αποτελεσματικότητα της Αστυνομίας και μείωση της εγκληματικότητας.
- ❖ Η Αστυνομία οφείλει πρώτη ως θεσμός να δώσει το μήνυμα σε όλη την κοινωνία ότι οι ΛΟΑΤΚΙ άνθρωποι αποτελούν ισότιμα μέλη της κοινωνίας με σεβασμό στα χαρακτηριστικά τους.
- ❖ Είναι ζήτημα Δημοκρατίας εν τέλει.

Κλείνοντας

- ❖ Ως «θεσμικός ακτιβιστής», που μετέρχομαι τη θέση και τα καθήκοντα του Αξιωματικού της Ελληνικής Αστυνομίας, με σκοπό την προαγωγή και προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ενάντια στο Ρατσισμό και τις Διακρίσεις, πρέπει να πω ότι στους αγώνες για κατάργηση των έμφυλων διακρίσεων και διεκδίκηση ίσων δικαιωμάτων **δεν υπάρχει τέλος**. Η διαρκής δράση για μια λιγότερο ρατσιστική και εν προκειμένω σεξιστική και περισσότερο δημοκρατική Αστυνομία, είναι ένα μέσο στο δυναμικά μεταβαλλόμενο κοινωνικό περιβάλλον που ζούμε όλοι.
- ❖ Ως ομοφυλόφιλος ακτιβιστής, επιδίωξη μου είναι, πώς θα χαρούμε τις ζωές μας, ενώ βρισκόμαστε στη μέση του αγώνα, αφού όπως λέει μια τρανς συνάδελφός μου «επανάσταση είναι οτιδήποτε μπορώ να κάνω χορεύοντας», για αυτό τα Pride είναι η επιτομή της διεκδίκησης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μια πολύχρωμη επαναστατική γιορτή, χωρίς διακρίσεις, επιβαλλόμενους ρόλους και πρότυπα που μας συνθλίβουν. Μια γιορτή Ελευθερίας και Δημοκρατίας, με την Αστυνομία αναπόσπαστο μέρος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

